

FICTION
CONNECTION

COLECȚIE COORDONATĂ DE
Magdalena Mărculescu

Laurent Gounelle

Și vei găsi comoara din adâncul tău

Traducere din franceză de
Diana-Alina Ene

*Strâmtă este poarta și îngustă este
calea care duce la viață
și puțini sunt cei care o află.*

— Matei, VII, 14

PARTEA ÎNTÂI

*Să nu vă potriviți cu acest veac,
ci să vă schimbați prin înnoirea minții...*

Epistola către romani a
Sfântului Apostol Pavel, XII, 2

1

Alice nu-și putu reține un rânjet de satisfacție în timp ce închidea telefonul. Firma din Qatar preselectase cabinetul de consiliere în comunicare la care lucra ea. Apelul pentru depunerea ofertelor fusese lansat cu șase luni în urmă. Agenția Qatar International Promotion căuta un partener occidental care să recosmetizeze imaginea emiratului și să facă uitate acuzațiile de implicare în finanțarea organizației teroriste ISIS.

Nu fuseseră preselectate decât cinci cabinete, dintre care două din America, unul din Spania, unul din Germania și al lor. O șansă din cinci. Alice credea cu tărie în ea.

Inspiră profund și se aruncă în scaun, întorcându-l cu fața spre fereastra largă a biroului, care-i reflecta imaginea de femeie activă, îmbrăcată într-un taior sever, ce contrasta cu părul șaten revărsat în bucle lungi, ușor răvășite. Stinse lampa de birou și reflexia dispăru. La etajul cincizeci și trei al Turnului Montparnasse, puteai să te crezi suspendat în cer, un cer întunecat de crepuscul pe care străluceau stins câțiva nori deloc impresionanți. La picioarele ei, orașul animat și plin de viață, luminile ce începeau să se aprindă aproape peste tot în miile de

imobile ce se întindeau până în zare, adăpostind milioane de oameni. La acea oră, când lumea ieșea de la serviciu, străzile erau sufocate de mașini, iar trotuarele mișunau de punctulețe mișcându-se la ralanti. Alice urmărirea tot acel furnicar zâmbind. Atâta lume de convins, atâtea provocări de înfruntat, atâtea emoții de simțit... De când asista la seminarele de dezvoltare personală ale lui Toby Collins, căpătase destulă încredere în sine cât să-și permită să găsească satisfacție în ceea ce făcea, în ciuda atmosferei competitive și tensionate.

Inspiră din nou și se destinsese. La ora aceea, Théo era acasă cu bona. Paul urma să ajungă târziu, ca în fiecare seară. Probabil că ea avea să doarmă deja, când el urma să fie lăsat în fața casei. Din ce să trăiască taxiurile de noapte, dacă nu de pe urma avocaților care plecau târziu de la birou?

De-abia aștept vacanța, își spuse ea. Ca să stea puțin împreună. Dacă echipa ei ar fi primit contractul din Qatar, sigur avea să se lase cu o mărire de salariu. Sau cu o primă generoasă. Nu se putea altfel. Așa că aveau să-și permită o călătorie lungă în familie. De ce nu chiar Australia? Australia..., un vis de adolescentă încă neimplinit.

Telefonul sună din nou. Tatăl ei.

— Sunt la birou, tata.

— Draga mea, vii la Cluny weekendul ăsta?

— Da. Sigur.

— Ce veste bună! Vine și Paul?

— Dacă n-o să aibă prea mult de lucru, de exemplu întâlniri cu clienții din Fresnes sau Fleury-Merogis. Și mai ales dacă va accepta să lipsească de la cursul de desen de sâmbătă. Singura lui pasiune în afară de cea pentru închisori.

— Salută-l din partea mea, zise el râzând. Apropo, azi-dimineață m-am întâlnit cu Jérémie. Părea că-i merge tare rău. Mama lui e îngrijorată, mi-o spune tot timpul. Dacă vii în weekend, i-ar plăcea să-ți faci puțin timp să vorbești cu el.

Lui Jérémie îi mergea prost? Ciudat că nu-și dăduse seama în timpul ultimului weekend petrecut în Bourgogne. Jérémie... Silueta lui zveltă, părul blond-închis, ochii de un albastru foarte deschis, trăsăturile fine și pline de dulceață, de o mare bunătate. Copilăria lor comună la Cluny... Jocurile printre ruinele abației, numeroasele pariuri pe care le făceau, având întotdeauna aceeași miză: un sărut de Anul Nou. Răsetele nebunești în mijlocul viilor în timpul culesului, când se ascundeau ca să mănânce strugurii, în loc să-i culeagă. Primul lor sărut din vârful buzelor la vârsta de nouă ani — din inițiativa ei, cu Jeremy făcându-se roșu ca tomatele unchiului Elouard. Visau să călătorească împreună la celălalt capăt al lumii, în Australia, unde lumea merge cu capul în jos. Australia încă de pe atunci...

Bietul Jérémie, ce tristețe să afle că-i merge rău! Toată lumea rămăsese surprinsă de hotărârea lui radicală, după studiile făcute aparent fără probleme. Lăsase totul baltă pur și simplu, cu masterul în dezvoltare durabilă aproape terminat, și apucase pe cu totul alt drum...

Jérémie. Fusese tot timpul lângă ea când își pierduse una după alta mama, apoi cea mai bună prietenă, câțiva ani mai târziu, chiar înainte de a-l întâlni pe Paul. Doliul declanșase în ea o adevărată criză existențială. El o ascultase, cu o răbdare îngerească, o susținuse sufletește, o ajutase în adevăratul sens al cuvântului.

Și ea dorea să-l ajute, să facă ceva pentru el. Dar ce?

Inspiră profund, uitându-se la mulțimea de la picioarele ei. Specialitatea ei era comunicarea în situații de criză, nu psihoterapia.

* * *

Poarta grea scârțâi, opunând rezistență. Jérémie se strecură afară și o lăsă să se închidă cu un zgomot surd, de poartă de închisoare. O luă la dreapta pe străduța Notre-Dame și inspiră aerul proaspăt al acelei frumoase zile de martie. Sub picioarele lui, pavajul strălucea auriu în lumina soarelui.

La intersecția cu strada Saint-Odile, austera clădire a Administrației Financiare cu ferestrele ei zăbrele pare adormită, față de *Tabac des arts* unde mai mult de zece persoane stăteau la coadă pentru bilete la loto. După impozitele obligatorii, impozitul facultativ.

Jérémie își continuă drumul până pe strada Lamartine, strada principală din drăguțul orașel Cluny, cu fațadele lui pastelate și vitrinele frumos colorate. Numără mașinal cei treizeci și șase de clienți care își beau cafeaua pe terasa de la *Nation*. *Cafeaua*, își zise el, *ține spiritul treaz, fără a-l trezi cu adevărat*.

Puțin mai departe, la coada de la loto de la a doua tutungerie, paisprezece persoane se pregăteau să mizeze pe hazard, pentru a-și îmbunătăți stilul de viață.

Mai numără douăzeci și doi de clienți la *Dupaquier*, carmangeria de unde veneau niște mirosuri în stare să convertească un vegetarian, și vreo zece care degustau o bucățică de brânză cu un pahar de vin la *Panier voyageur*.

Făcu iute cale întoarsă și urcă din nou strada. Soarele ce bătea razant, făcea să strălucească glafurile din piatră

sculptată, pilaștrii, colonadele, capitellurile și celelalte elemente de arhitectură romană ale fațadelor. Multă lume și la *Wolff*, excelentul optician, cu siguranță în căutarea unei modalități de a-și îmbunătăți vederea. Oare vor vedea cu adevărat mai bine lucrurile esențiale?

Treizeci și patru de persoane așezate pe terasa de la *Germain*, patiserul-ciocolatier a cărui reputație trecuse granița Munților Beaujolais. Jérémie zâmbi. Omul se abandonează mâncării când sufletul nu are alt ideal decât satisfacerea trupului.

Făcu dreapta pe strada principală în direcția abației, trecu prin față pe la *Café du Centre*, decorată în stil Belle Époque, unde numără douăzeci și opt de clienți împărțiți pe terasă și în salon. Amatorii de vin păreau chiar mai numeroși la *Cellier de l'Abbaye*. Ajuns în Piața Abației, înconjură terasa largă de la *Brasserie du Nord*, plină ochi — cel puțin șaptezeci de consumatori — și străbătu străzile 11 August 1944, Mercière și Barre. Agenția de voiaj promitea clienților descoperirea unor noi orizonturi, ceea ce-l făcu să zâmbească.

Era lume și în fața celeilalte crame, *Au plaisir dit vin*. Amuzant joc de cuvinte pentru o băutură ce alterează conștiința, fără s-o ridice în sfere înalte.

Strada se termina câțiva metri mai încolo cu piața însoțită a bisericii. Câțiva enoriași stăteau de vorbă pe trepte. Jérémie îi salută în trecere și împinse ușa capitonată. Aceasta se închise în urma lui cu un fâșâit de păslă, în timp ce pătrundea în spațiul răcoros.

În interior, atmosfera sumbră era impregnată de un iz de piatră umedă amestecat cu tămâie. Bărbatul traversă nava printr-un culoar ce ducea spre cor. Pașii lui nu tulburau deloc liniștea ce domnea atotstăpânitoare. Se

strecură în sacristie, apoi așteptă în penumbră. Clopotele începură să bată, iar el le ascultă muzica până la ultimul dangăt, ce răsună multă vreme sub bolțile înalte de piatră. Se îndreptă apoi încet spre altarul din față. Coloanele se înălțau spre plafoanele în ogivă, atrăgând privirile și spiritul spre înalt, succedându-se într-o linie magistral alcătuită, apoi întâlnindu-se în imense arce, pe toată lungimea navei. În biserică totul părea de dimensiuni gigantice, creionând un spațiu de un volum impresionant, într-o atmosferă solemnă. Părțile laterale și nava centrală erau căzute în obscuritate, dar, ridicând ochii, regăseai lumina, o lumină strălucitoare, ce inunda bolțile cu o claritate aproape supranaturală.

Jérémie își coborî privirea asupra credincioșilor.

Douăsprezece.

Douăsprezece persoane luaseră loc pe scaune.

Răspândite în primele rânduri.

Începu slujba.

2

După slujbă, își conduse enoriașii până pe treptele de la ieșire. Soarele se reflecta în caldarâmul vechi, cu pietre prost aliniat, luminând fațadele medievale din mica piață.

Două doamne în vârstă se apropiară și schimbară cu el câteva vorbe despre organizarea evenimentelor de caritate. Victor, fostul negustor de vinuri, acum la pensie, apăru și el, întinzându-i o cutiuță.

— Uitați, părinte, vreau să vă ofer asta.

Cunoscut de toți localnicii și poreclit „Castelanul“, putea fi observat de departe, grație alurii sale impunătoare, chiar dacă ușor demodate, cu eterna lui vestă din tweed în zigzaguri, cu trăsăturile pronunțate ale feței și cu părul alb à la Karajan. Chiar dacă pe jumătate surd, compensa această slăbiciune printr-un stil autoritar, afixat mai mult de fațadă, care nu reușea să-i ascundă firea generoasă, și printr-o atitudine impozantă care îi permitea să umple spațiul, în ciuda taliei sale modeste.

Jérémie deschise cutiuța.

— Un ceas de mână?

— Nu e cu nicio intenție! Doar am remarcat că nu aveți.

— Dar e un ceas foarte frumos...

— Cum?

Prietenul lui, Étienne, îi veni în ajutor, în ciuda bătălii de care suferea. Slăbuț și mic de statură, avea un chip cu trăsături frumoase, părul de culoarea fildeșului pieptănat într-o parte și o privire de o profundă bunătate. Legătura de prietenie dintre un surd și un bătăit era mai puțin burlescă decât părea: handicapul lui Étienne, foarte accentuat într-o conversație de rutină, se ameliora când era obligat să ridice tonul, pentru a se face înțeles de Victor.

— Domnul abate zice... că est... te... foarte frumos! îi zberă în ureche.

— Ah, da... franțuzesc, fabricat în Franche-Comté. Unul dintre ultimele...

Étienne fusese angajatul negustorului. Anii șterseseră încet-încet distanța ierarhică și, după pensionare, Victor acceptase chiar să se lase tutuit. Se întâmpla adesea, ca din cine știe ce fleac, Castelanul să-și iasă din fire și să-și descarce nervii pe Étienne, dar acesta nu făcea decât să izbucnească în râs, obișnuit să potolească astfel crizele fostului său patron. Amândoi își lăsaseră treburile pe mâna generației mai tinere, așa că fata cea mai mare a Castelanului se asociase cu băiatul lui Étienne. Pe vremea părinților, vinul înțepa puțin la limbă — gurile rele ziceau că butoaiele nu erau bine spălate —, dar se vindea bine, într-o epocă în care francezii mai consumau încă vin de casă. În prezent, n-ar mai fi putut supraviețui. Copiii munciseră mult ca să-l îmbunătățească și reușiseră după eforturi susținute. Vinul lor era acum foarte apreciat în regiune, chiar dacă reputația lui nu trecea mai departe de Mâcon.

— Foarte drăguț din partea ta! zise Jérémie, ridicând vocea pentru a se face auzit.

— L-am cumpărat de la Pradille, de pe strada Mercière, unul dintre puținii ceasornicari care mai știe încă să demonteze un ceas pentru a-l repara...

— Bună ziua, părinte! se auziră aproape în cor Germaine și Cornélie.

Erau două doamne în vârstă micuțe, bârfitoare renumite, pe care toată lumea din oraș le numea „cele două bigote”. Germaine, cu privirea ascuțită și părul vopsit negru, cu un nas destul de mare și puțin coroiat, obișnuia să poarte fuste-pantaloni lungi, din catifea închisă la culoare, cu șosete albe ce aminteau de rădăcinile părului ei. Cornélie, pe de altă parte, se pierdea în peisaj atât din cauza personalității șterse, cât și a felului în care arăta: păr vopsit într-un bej-gălbui, cardigan bej, fustă plisată bej, foarte lungă, mocasini de piele bej cu buline. Uneori, își permitea câte o notă de fantezie: o bentiță verde de catifea.

Jérémie le salută, apoi se întoarse în biserică. Traversă nava, măturând cu privirea băncile goale și, odată ajuns în sacristie, își scoase etola și sutana. Un zgomot de pași înfundați și un ușor fâșâit de stofă îi atraseră atenția. Era una dintre călugărițele care trăiau într-o aripă a prezbiteriului. El se apropie și-i întinse ceasul.

— Vindeți-l și dați banii săracilor.

Femeia luă ceasul zâmbind.

Preotul își aduse aminte de preotul d'Ars din secolul al XIX-lea, care dăduse și el un ceas primit în dar pentru opere de caritate. Aflând ce făcuse, cel care i-l dăduse i-a oferit altul, apoi încă unul, până când a înțeles că preotul nu le va păstra niciodată pentru el. Așa că s-a hotărât să-i împrumute unul și a avut satisfacția de a-l

vedea purtându-l. Jérémie îl considera adesea pe d'Ars drept mentorul său.

Preotul se îndreptă apoi spre scara strâmtă, în spirală, care ducea în clopotniță și urcă treptele până în turn, în micul spațiu în aer liber de sub cupolă. Urca acolo adesea, pentru a se izola, detașându-se de lume și respirând în voie.

Se așeză pe pervaz. Aerul proaspăt mirosea frumos, a copaci, a natură. Se putea bucura de acolo de panorama acoperișurilor din Cluny, acoperite de țigle vechi, ale căror culori amintea de coaja de un roșu-închis a fructului pasiunii, țigle plate, dar și rotunde, ce te trimiteau cu gândul la regiunile din sud. Un roșu ce contrasta cu albastrul-strălucitor al cerului. De sus, privirea ajungea până la dealurile acoperite de păduri care înconjurau orașul medieval.

Douăsprezece persoane...

Era tânăr, avea toată viața înaintea, iar el și-o petrecea ținând slujba pentru... douăsprezece persoane. Inspiră adânc, fără zgomot. El, care se vedea conducându-i pe oamenii pe calea iluminării, hrănindu-le spiritul, aducându-le bucurie... Douăsprezece persoane. Se căi imediat pentru acel gând: nu era orgoliul cel care-l făcea să se lamenteze? Oare visul lui era să atragă un număr mare de credincioși? Scutură din cap. Nu, sinceritatea lui era adevărată, motivația pură, nelegată de vreun interes personal. O vocație reală. Dar cum să-și îndeplinească misiunea în fața unui auditoriu inexistent? Douăsprezece enoriași, cei mai mulți vârstnici, o jumătate venind din obișnuință, iar cealaltă dintr-un fel de superstiție amestecată cu frică, știind că se află în pragul morții...

Urmări cu privirea zborul unei păsări care pluti aproape de acoperișuri și apoi dispăru după clopotnița

abației, care se înălța spre cerul albastru. Abația sau mai bine zis, ce mai rămăsese din ea. Distrusă în mare parte în timpul Revoluției, servise drept carieră de piatră pentru săteni... Chiar dacă pe vremuri fusese unul dintre cele mai importante centre ale creștinătății, aparținând unui ordin religios care domnea peste două sute de abații și congregații din toată Europa, adăpostind aproape zece mii de călugări. Puterea abatelui era considerabilă, subordonându-se direct Sfântului Scaun. Cluny dăduse, de altfel, câțiva papi. Ce mai rămăsese din toate acestea în prezent? Douăsprezece credincioși pierduți într-o biserică menită să adăpostească patru sute.

Inspiră din nou profund aerul curat. Jos de tot, vedea oameni în miniatură trecând pe strada comercială și pe străduțele adiacente. Îi urmări mult timp, gândindu-se la toate acele suflute pe care i-ar fi plăcut să le trezească, dacă ar fi venit spre el. Dar, pentru asta, era necesară o tresărire a conștiinței, intuiția că există și altceva decât bani și plăceri comune, shopping, jocuri video, sex și televizor... Oare mai era încă posibil? Avea impresia că rămăsese unul dintre ultimii reprezentanți ai unei religii pe cale de dispariție, era total demotivat, iar sentimentul inutilității îl apăsa profund.

Se gândea uneori la o vizită la o mină de cărbuni, pe vremea când își făcea masterul în dezvoltare durabilă. Directorul nu reușea să înțeleagă că ținea cu dinții de o sursă de energie ce aparținea trecutului. Continua ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat, vorbind despre activitatea sa și părând să nu realizeze că avea din ce în ce mai puțini clienți, din ce în ce mai puțini angajați și că afacerea lui era condamnată să dispară. Lui Jérémie îi fusese milă de el. Azi, se întreba dacă nu cumva se afla și el în